

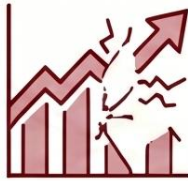

Temel Paradigma: Lucas Kritiği ve Risk Algısı

Lucas Kritiği Nedir?

Ekonometrik modellerin yapısal parametrelerinin şahit olmadığı, ekonomik politikalar veya dışsal koşullar değiştiğinde bireylerin beklentileriyle birlikte bu parametrelerin de değişebileceği ilkesidir.

Geçmiş Veri Geleceği Garanti Etmez

Sadece geçmiş örneklemelere dayalı tahminler, yeni politika değişikliği anında "yanıltıcı" sonuçlar üretebilir ve stratejik hatalara yol açabilir.

Beklentilerin Dinamik Yapısı

Ekonomik aktörler pasif izleyiciler değildir; kurumsal veya küresel değişimlere tepki vererek davranışlarını güncellerler, bu da statik skorlama modellerini zayıflatabilir.

Karmaşık ve Birbiriyle Bağlantılı Veriler Dönemi

Küresel Etkileşim ve Amplifikasyon (Büyütme) Kanalları

Jeopolitik gerilimler, enflasyonist baskılar ve sıkılaştan finansal koşullar, piyasa şoklarının etkisini hızla artıran bir ekosistem yaratmaktadır.

Banka Dışı Finansal Aracılık (NBFİ) Riskleri

Bankaların banka dışı finansal kurumlarla artan etkileşimi, likidite risklerini ve kaldıraç etkilerini geleneksel modellerin ötesine taşıyabilir.

Sınır Ötesi Şok İletimi

Bir bölgedeki varlık fiyatı düzeltilmesi veya faiz artışı, küresel sermaye akışları üzerinden gelişmekte olan piyasalarda beklenmedik dalgalanmalar yaratabilir.

Geleneksel Yaklaşımdan Dinamik Yaklaşım Geçiş

Geriden Gelen (Lagging) Verilerin Sınırları

GSYH büyümesi veya tarihsel temerrüt oranları gibi veriler, bugünün hızla değişen dijital ve küresel dünyasında karar almak için çok yavaş kalabilir.

İleriye Dönük (Forward-Looking) Senaryo Analizleri

Basel ilkeleri doğrultusunda, bankaların sadece normal dönemleri değil, "olağanüstü ama makul" stres senaryolarını merkeze alması önerilebilir.

Veri Granülaritesi ve Kalitesinin Artırılması

Karar alma süreçlerinde daha detaylı, gerçek zamanlı ve farklı disiplinlerden (makroekonomi, veri bilimi, jeopolitik) gelen verilerin kullanılması faydalı olabilir.

Gelecek İçin Stratejik Öneriler

Stres Testlerinin "İş Süreçlerine" Entegrasyonu

Stres testlerinin sadece yasal bir zorunluluk olarak değil, stratejik planlama ve risk iştahı belirleme süreçlerinde aktif bir araç olarak kullanılmasını değerlendirilebilir.

Çok Boyutlu Veri Odaklılık

Yapay zeka yatırımları, piyasadaki duyarlılık analizleri ve anlık likidite takibi gibi dinamik veriler, geleneksel skorlamayı destekleyici unsurlar olarak görülebilir.

Kurumsal Esneklik ve Yönetişim

Yönetim kurullarının stres testi sonuçlarını aktif bir şekilde sorguladığı ve zorladığı bir yönetim yapısı, kurumun şoklara karşı dayanıklılığını artırabilir.

